

δισταγμούς του, καὶ τὸν κατώρθωσε νὰ ἐξέλθῃ κρυφίως τῆς Γαρίφας.

Συνοδευόμενος λοιπὸν ὑπὸ τοῦ πονηροῦ Μαύρου τοῦ κομίσαντος τὴν ἐπιστολὴν, ἐγκατέλιπε τὴν πόλιν, καὶ μετὰ ἐπικινδύνους τινὰς περιπετειάς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον καὶ εἰσῆχθη εἰς μίαν σκηνὴν, ὅπου τὸν περιέμεναν ἡ χαρίεσσα Ζώρα· ἀποχωρήσαντος δὲ ἀμέσως τοῦ ὁδηγοῦ, οἱ δύο ἐρασταὶ ἐκοινοποιοῦν πρὸς ἀλλήλους τὰ αἰσθηματὰ των.

— Φιλτάτη μου Ζώρα, εἶπεν ὁ ἐνθερμὸς Γουσμᾶνος, δὲν ἤλπιζα τοιαύτην εὐτυχίαν! Εἶναι λοιπὸν ἀληθές· ὅτι ὁ ἔρωσ σου ἐξομοιοῦται πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀγαθότητά σου! Ὅποια δείγματα πίστεως μὲ δίδεις περιφρονοῦσα τοιοῦτους κινδύνους!

— Περιπόθητέ μου Γουσμᾶνε, ἀπεκρίθη ἡ νέα μὲ γλυκεῖαν φωνήν, ὑπέφερα πολλὰς δοκιμασίας, καὶ ἀντέσχον γενναίως εἰς πολλὰ βάσανα, ἀπὸ τῆς ἔρας τοῦ χωρισμοῦ μας! Ἐρθασα μάλιστα ἔως καὶ νὰ πιστεύσω ὅτι οὐδέποτε πλέον θὰ σὲ ἰδῶ ἀλλ' ἡ θεία πρόνοια ἄλλως πῶς ἀπεφάνισε, καὶ ἡ συνέντευξις μας αὕτη εἶναι τὸ προοίμιον μεγαλητέρας εὐτυχίας.

— Ἡ ἐμπιστοσύνη σου μὲ πληροῖ χαρᾶς, ἐπανάλαβεν ὁ δὸν Πέτρος, ἂν καὶ διστάζω εἰσεῖτι νὰ ἀποβάλω φόβους τινὰς τοὺς ὁποίους αἰσθάνομαι. Τὴν στιγμὴν ταύτην περιστοιχούμεθα ἀπὸ κινδύνους, καὶ ἂν κατὰ δυστυχίαν μᾶς καταλάβωσιν ἐπ' αὐτοπόρῳ...

— Ἀπόβαλε τοὺς φόβους σου, εἶπεν ἡ Ζώρα μειδιάσασα· μειδίαμα ἐπαγωγόν· ὁ κίνδυνος τὸν ὁποῖον φοβεῖσαι δὲν ὑπάρχει.

— Τί λέγεις, Ζώρα;

— Λέγω ἀλήθειαν· εἴμεθα ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τὸ μέρος τοῦτο.

— Ἀλλ' ὁ ἀδελφός σου; — Ὁ δὸν Ζουάν;...

— Ὁ ἀδελφός μου γνωρίζει ὅτι εὐρίσκειαι ἐδῶ.

— Θεέ μου! εἶναι ποτὲ δυνατόν τοῦτο;

— Κατὰ θέλησιν αὐτοῦ σὲ ἔγραψα. Σήμερον μισεῖ τὸν δὸν Ζουάν ὅσον καὶ ἡμεῖς, ἀλλὰ συμφέροντα πολιτικὰ τὸν βιάζον νὰ προσποιηθῇ φιλίαν ψευδῆ. Πλὴν τούτου, ὁ Ἀβὲν Ἰακώβ ἐπιδοκιμάζει τὴν ἀμοιβαίαν κλίειν μας, καὶ εὐχαρίστως θὰ ἰδῇ πληρουμένας τὰς εὐχὰς μας. Περιμένει μόνον τὴν περίστασιν φιλικῆς συνδιαλλαγῆς καὶ τότε...

— Στάσου, Ζώρα, ἀνέκραξε περίλυπος ὁ δὸν Πέτρος, εἰς τὴν καρδίαν μου διεγείρονται θλιβερὰ προαισθήματα. Δεινὴ συνωμοσία ὑφαίνεται παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

— Συνωμοσία! ὄχι, ὄχι, εἶπε ζωηρῶς ἡ Ζώρα, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Ἡ εὐλικρίνεια ἀνεφαίνεται εἰς τοὺς λόγους του, καὶ εἰς τὰς πράξεις του. Πλὴν τούτου πρὸς τί ἡ συνωμοσία;

— Ἐπιθυμῶ ὠφελοῦμενος ἀπὸ τὸν ἔρωτά μας νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀλῶσιν τῆς Γαρίφας. Μεγάλως ὁμῶς ἀπατάται νομίζων ὅτι οἰονδήποτε προσωπικὸν συμφέρον ἤθελέ ποτε ὑποχρεῶσαι τὸν πατέρα

μου νὰ παραβῇ τὰ χρέη του. Καὶ τί! νομίζει ὅτι θὰ παραδῶσθαι ποτὲ τὰς κλεῖς τοῦ φρουρίου, διότι ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀγαπᾷ νέαν Μαύρην! Ἀ! εἴν ποτε ἐδείκνυε τοσαύτην ἀδυναμίαν, ἐγὼ θὰ τὸν ἀπέτρεπα ἀπὸ πράξιν τόσον ὀλεθρίαν εἰς τὴν δόξαν τοῦ ὀνόματός του.

— Σφάλλεις, Γουσμᾶνε, εἶπεν ἡ Ζώρα, τοιαῦτα φρονῶν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου· ὄχι, ὄχι δὲν ζητεῖ νὰ διαρθείρῃ τὸν πατέρα διὰ μέσου τοῦ υἱοῦ. Παρητήθη ὁλοσχερῶς τῆς ιδέας τοῦ νὰ κυριεύσῃ τὴν Γαρίφαν, καὶ δὲν ἔχει εἰμὴ μίαν μόνην ἐπιθυμίαν, τὸ νὰ ἐπαναλάβῃ, λέγω, τὰς φιλικὰς σχέσεις καὶ τὴν σύμπνοιαν αἵτινες ὑπῆρχον μεταξὺ τῶν σεβαστῶν πατέρων μας.

Ἀλλ' ἡ δικεθεαίωσις αὕτη δὲν διεσκέδασε τὰς ὑπονοίας τοῦ Γουσμᾶνου, ὅστις ἐτρέφετο πρὸ μικροῦ ὑπὸ μόνης τῆς γλυκεῖας ιδέας ὅτι ἡ πρόσκλησις του εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Μαύρων ἦτον ἀπλοῦν ἀποτέλεσμα συμπαθείας, καὶ εἶχε πεποιθῇσιν ὅτι οὐδεὶς ἐγίνωσκε τὴν μυστικὴν συνέντευξιν τὴν ὁποίαν ἡ ἐξημεμένη φαντασία του εἶχε στολίσει μὲ ὅλα τῆς μυθιστορίας τὰ θέλητρα. Ἡ Ζώρα ἀναγινώσκουσα εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἐραστοῦ τῆς τὰς λυπηρὰς ταύτας ιδέας, ἠγωνίζετο νὰ τὰς ἐξαλείψῃ, ἀλλ' οἱ ἀγῶνές της ἀπέβησαν ἀκαρποί. Βαθὺς στεναγμὸς δυσπιστίας ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀπάντησις εἰς τοὺς ἐρασμίους καὶ περηγορητικούς λόγους τῆς κόρης.

— Βιπέ μοι, ἀγαπητέ Γουσμᾶνε, ποῖοι φόβοι σὲ καταδρασανίζον; νομίζεις τῶνόντι ὅτι ὁ Ἀβὲν Ἰακώβ μελετᾷ προδοσίαν;

— Οἴμοι, ἀπεκρίθη ὁ νέος, τοσαύτη σύγχυσις ιδεῶν ὑπάρχει εἰς τὸν νοῦν μου, ὥστε οὐδεμίαν λογικὴν εἰκασίαν δύναμαι νὰ κάμω. Ἡ ιδέα τοῦ κινδύνου προσέβαλεν ἰσχυρῶς τὴν φαντασίαν μου, καὶ ἡ καρδία μου μὲ λέγει ὅτι δυστύχημά τι κρέμαται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου· ἀλλὰ ποία ἡ φύσις αὐτοῦ δὲν ἔμπορῶ εἰσεῖτι νὰ ἐννοήσω.

Καὶ ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα θόρυβος βημάτων ἠκούσθη· ὁ δὸν Πέτρος ἐταράχθη ἐννοήσας ὅτι αἱ ὑποψίαι του θὰ ἐπραγματοποιούντο. Μετὰ μικρὸν εἰσῆλθον εἰς τὴν σκηνὴν δύο ἄνδρες, ὁ Ἀβὲν Ἰακώβ, καὶ ὁ δὸν Ζουάν.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ.

—•••••

Ὁ παρὼν αἰὼν, ἂν δικαίως φθάσαντες ἤδη φωτισμοῦ αἰῶνα ἀπεκάλεσαν, εἰς ὀλίγας ἄλλας ἐπιστήμας ὑπῆρξε τοσοῦτω γόνιμος, ὥσθ' εἰς τὴν Ἀστρονομίαν, καὶ μάλιστα ἐὰν κρίνωμεν τοῦτο ἀποβλέποντες πρὸς τὴν νηπιώδη κατὰστασιν, εἰς ἣν τῶς μέχρι χθὲς καὶ πρῶην ἔκειτο ἡ ἐπιστήμη αὕτη,

ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἤδη αἰῶνος διατελέσασα εἰς στασιμότηριν τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν κατὰστασιν. Ὁ ποῖας προῦδους ἔπρεπε νὰ ποιήσωσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν παρατήρησιν τῆς κινήσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὰς ὑψηλὰς ἐκείνας ἀληθείας τὰς θεμελιούσας τὴν *Ἀστρονομίαν*· καὶ μάλιστα ἐπειδὴ, ὁ ἄνθρωπος, τὸ ὄντως ἀριστοῦργημα τῶν δημιουργημάτων ἀπάντων, ἅμα ἐξεληθὼν τῶν χειρῶν τοῦ δημιουργοῦ, ἐκ πρώτης ὕψεως, ἐκ θαμβωθείς, οὕτως εἰπεῖν, τῇ ζωῇ λάμψει τῶν οὐρανίων σωμάτων, πρὶν ἢ ἐγκύβῃ εἰς τὴν μελέτην τοῦ περιτοιχοῦντος αὐτὸν κόσμου, περιήλθεν εἰς ἀνάγκην ἵνα διὰ τῶν ἐνδελεχῶν παρατηρήσεων κερύσει, ὅσον ἐνῆν, τὴν ἀκόρεστον αὐτοῦ περιέργειαν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς φύσεως τῶν φαινῶν ἐκείνων σωμάτων. Ἡ νηπιότης ἐν τοσούτῳ τῶν εἰς τοῦτο ἀνγκυαίων ἐπιστημῶν, ἡ ἀπάτη τῶν αἰσθήσεων, ἡ ἑλλειψὶς τῶν ὀργάνων δὲν ἀφῆκε τοὺς παλαιοὺς ἵνα διὰ πειρῶν καὶ παρατηρήσεων ὑψωθῶσιν εἰς τὴν γνῶσιν τῶν οὐρανίων. Μετὰ θαυμασμοῦ δέ τις παρατηρεῖ ὅτι ἐν ᾧ ὁ μέγας Πτολεμαῖος, ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος, μόλις κτύπησε τοὺς ἐπὶ τὸν μόνον πλανήτην νὰ γνωρίσῃ, συγκαταριθμουμένων τῆς τε Γῆς καὶ τοῦ Ἡλίου, ὁ ἄνθρωπος τοῦ 10^{ου} αἰῶνος, διὰ τῶν καταπληκτικῶν τῶν ὄντι αὐτοῦ ἐφευρέσεων, μεταξὺ τοσούτων ἄλλων, κατώρθωσεν, ἀνυψωθείς εἰς τὸν αἰθέρα, νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ διαγνωρίσῃ ὡς ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν φύσιν καὶ τοὺς νόμους τῆς κινήσεως τῶν σωμάτων ἐκείνων· τοῦτο δὲ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, ὅπερ εἶναι τῶν θαυμασιωτέρων καὶ χρησιμωτέρων τῆς ἀνθρωπίνης ἀγγινοίας ἐφευρέσεων.

Ὁ διάσημος Κέπλερος (Kepler) ὑπετόπασε τὴν ὑπαρξίν πλειόνων πλανητῶν, ὅπερ βεβαιούσιν αἱ καθ' ἐκάστην ἀλληλοδιαδόχως γινόμεναι ἀνακαλύψεις· διότι ἐκτὸς τῶν πλανητῶν Ἑρμοῦ, Ἀφροδίτης, τῆς Γῆς, Ἀρεως, Διὸς, Οὐρανοῦ, Κρόνου καὶ Ποσειδῶνος, ἐξ ὧν συγκροτεῖται τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα, ἐγνώσθησαν μέχρι τοῦ δε τσσαράκοντα πέντε μικροὶ πλανῆται κείμενοι μεταξὺ τῶν τροχιῶν τοῦ Ἀρεως καὶ τοῦ Διὸς. Ἐνταῦθα δὲ, πρὸς χάριν τῶν φίλων τῆς *Ἀστρονομίας*, παρατιθέμεθα τὰς ἐποχὰς καὶ τοὺς τόπους τῆς ἀνακαλύψεως, τὰτε ὀνόματα αὐτῶν, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν διαφορῶν ἀστρονόμων, οἵτινες ἀνεκάλυψαν αὐτούς.

*Πλανήτης. Ἐποχὴ καὶ τόπος Ἀστρονόμοι.
τῆς ἀνακαλύψεως.*

1 Δίαπτρα	1801	Σικελία. Πιαζζι (Piazzi).
2 Παλλὰς	1802	Γερμανία. Ὁλβέρσιος (Others).
3 Ἥρα	1804	" Ἀρδίνγιος (Harding).
4 Ἑστία	1807	" Ὁλβέρσιος.
5 Ἀστραία	1815	" Ἑγκιος (Hencke).
6 Ἥδον	1847	" Ὁ αὐτός.
7 Ἴρις	1847	Ἀγγλία. Ἰνδίου (Inde).
8 Χλωρίς	1847	" Ὁ αὐτός.
9 Μῆτις	1848	Ἰρλανδία. Γράχαμος (Graham).
10 Ὑγία	1849	Ἰταλία. Δεγάσπαρις (De Gasparis).
11 Παρθενόπη	1850	" Ὁ αὐτός.
12 Νίκη	1850	Ἀγγλία. Ἰνδίου.
13 Ἥβη	1850	Ἰταλία. Δεγάσπαρις.

14 Εἰρήνη	1851	Ἀγγλία. Ἰνδίου.
15 Εὐνομία	1851	Ἰταλία. Δεγάσπαρις.
16 Ψυχὴ	1852	" Ὁ αὐτός.
17 Θέτις	1852	Γερμανία. Δούθρος.
18 Μελομένη	1852	Ἀγγλία. Ἰνδίου.
19 Τύχη	1852	" Ὁ αὐτός.
20 Μασσαλία	1852	Ἰταλία. Δεγάσπαρις.
21 Λουκοτεσία	1852	Γαλλία. Γολδσμιθς (Goldschmidt).
22 Καλλιόπη	1852	Ἀγγλία. Ἰνδίου.
23 Θάλεια	1852	" Ὁ αὐτός.
24 Φαίκα	1853	Γαλλία. Χακορνάκιος (Chacornas).
25 Θέμις	1853	Ἰταλία. Δεγάσπαρις.
26 Περσερόνη	1853	Γερμανία. Δούθρος.
27 Εὐτέρπη	1853	Ἀγγλία. Ἰνδίου.
28 Ἐνυό	1854	Γερμανία. Δούθρος.
29 Ἀμφιτρίτη	1854	Ἀγγλία. Μάρθς (Marth).
30 Οὐρανία	1854	" Ἰνδίου.
31 Εὐφροσύνη	1854	Ἀμερική. Φεργουσώνς (Ferguson).
32 Ὀπώρα (Romona)	1854	Γαλλία. Γολδσμιθς.
33 Πολύμνια	1854	" Χακορνάκιος.
34 Κίρκη	1855	" Ὁ αὐτός.
35 Λευκοθέα	1855	Γερμανία. Δούθρος.
36 Ἀτλάντη	1855	Γαλλία. Γολδσμιθς.
37 Πίστις	1855	Γερμανία. Δούθρος.
38 Ἀῖδα	1856	Γαλλία. Χακορνάκιος.
39 Εὐθυμία (Laetitia)	1856	" Γολδσμιθς.
40 Ἀρμονία	1856	" Ὁ αὐτός.
41 Δάφνη	1856	" Ὁ αὐτός.
42 Ἴσις	1856	Ἀγγλία. Ρόγσον (Pogson).
43 Ἀριάδνη	1857	" Ὁ αὐτός.
44 Εὐσέτις ἀνώνυμος	1857	Γαλλία. Γολδσμιθς.
45 Ὁμοίως.	1857	" Ὁ αὐτός.

Περὶ τῆς ἀνακαλύψεως δὲ τοῦ νεωτάτου τούτου τεσσαρκακοστοῦ πέμπτου πλανῆτου ἐν τῷ τελευταίῳ ἀριθμῷ τῆς *Illustration* (α) τῶν Παρισίων ἀναγινώσκουμεν τὰ ἑξῆς·

« Τοσοῦτον ῥηχθαίει εἰσὶν αἱ ἀνακαλύψεις τοῦ Κ. Γολδσμιθίου, ὥστε μόλις λαμβάνομεν καιρὸν νὰ ἀνγγείλωμεν μίαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἀμέσως ἐπέρχεται ἄλλη. Ἐναγχος ἀνηγγείλαμε τὴν ἀνακάλυψιν νέου μικροῦ πλανῆτου γενομένην τῇ 27 τοῦ παρελθόντος Μαΐου, σήμερον δὲ ἀνεκαλύφθη ἕτερος κείμενος καὶ οὗτος μεταξὺ τοῦ Ἀρεως καὶ τοῦ Διὸς. Τῇ 26 Ἰουνίου μεταξὺ ἐνδεκάτης ὥρας καὶ μεσονυκτίου ἀνεκάλυψε τὸν τεσσαρκακοστὸν πέμπτου μικρὸν πλανήτην. Ἰδοὺ λοιπὸν δύο ἀβήπτιστοι ἐτι πλανῆται· τίς ἄρα ἔσται ὁ ἀνάδοχος;

Εἴχομεν προηγουμένως παρατηρήσει ὅτι ὁ τεσσαρκακοστὸς τέταρτος πλανῆτης ἦν ὁ τρίτος ἀνεκαλυφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κ. Γολδσμιθίου ἐντὸς δεκατεσσάρων μηνῶν· ἀλλ' οἱ δύο τελευταῖοι πλανῆται ἀνεκαλύφθησαν ἐντὸς πολὺ βραχυτέρου χρόνου, ὅ ἐστιν ἐντὸς ἐνὸς μηνός· ἐν ἄλλοις δὲ, ἐπὶ τὸν αὐτοῦ ἀστεροσκοπίου ἀνεκαλύφθησαν πλανῆται. Πρῶτον ἤδη ἔχομεν νὰ καταχωρίσωμεν τοσαῦτα δείγματα ζήλου καὶ ἀγγινοίας ἐν τοιαύταις ἐρευνῇς.

Δύο πλανῆται ἀνεκαλύφθησαν κατὰ δύο ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας, ἀλλ' ὑπὸ δύο ἐρευνητῶν κατ' ἰδίαν, ὧν εἷς ἦν ὁ Κ. Γολδσμιθς· διότι τῇ 22 Μαΐου 1856 ἀνεκάλυψε τὸν τεσσαρκακοστὸν πρῶ-

τον πλανήτην, τὸν κληθέντα *Δάφνην*, τῇ δὲ 23 ὁ Κ. Πόγσον ἐκ τοῦ ἀστεροσκοπίου τῆς Ὁξωνίας (Oxford) (α) ἀνεκάλυψε τὸν τεσσαρακοστὸν δευτέρον, τὸν ὀνομασθέντα *Ιαίρ*.

Συγχαίρομεν τὸν εὐτυχῆ τοῦτον ἀνακλυπτὴν, ὅστις ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἡμῶν ἐπιτυχάνει τοσούτα ἀποτελέσματα καὶ συντελεῖ εἰς τὸ παρά τοις ξένοις σοφοῖς κλέος τῆς Γαλλίας.

Υπάρχει δὲ καὶ ἕτερος ὁσαύτως ἀνακλυπτὴς κομητῶν ἐν Παρισίῳ, εἰς ὃν δίκαιον νὰ ἀπενέλωμεν ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει τὴν προσήκουσαν δικαιοσύνην διὰ τὸν ζῆλον καὶ ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς ἐνσχολεῖται εἰς τοιαύτας δυσχερεστάτας ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῶν Παρισίων ἐρεῦναι, ὁ παρὰ τῷ ἀστεροσκοπεῖῳ τῶν Παρισίων Κ. Διένος (Dien).

Τὴν νύκτα τῆς 23 πρὸς τὴν 24, ἀνεκάλυψε μὲν χρόν κομήτην ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Περούσεως, ὅστις ἔσται ὁρατὸς ἐπὶ τινὰ χρόνον· κεῖται δὲ προσφυῶς διὰ τὸ ἀστεροσκοπεῖον.

Ἰνα δὲ δώσωμεν ιδέα νινὰ τῆς ἀγγινοίας, μεθ' ἧς οἱ ἀστρονόμοι πανταχόθεν ἐπιδιώκουσι τὰς εἰρένας αὐτῶν λέγομεν μόνον ὅτι ὁ αὐτὸς κομήτης ἀνεκαλύφθη τὴν 22 ἐν Γολτίνγγ (Gollingen) ὑπὸ τοῦ Κινκέρφλου (Kinkersflus), εἰς πλάτος βορειόταρον μὲν, ἀλλὰ προσφύτερον τοῦ τῶν Παρισίων οὐρανοῦ εἰς τὴν τῶν κομητῶν ἀναζήτησιν, ὅπου αὐξάνει ἐπὶ πολὺ τὴν ἀξίαν τοῦ Κ. Διένου, διότι, ὡς καὶ ὁ Κ. Γολδσμύθιος, ἐργάζεται εἰς περιστάσεις ἥπτον εὐνοϊκὰς. Ὁ κομήτης οὗτος εἶναι ὁ τρίτος παρατηρηθεὶς ἐφέτος· οἰδόλωσ' εἶναι ὁ τῆς 113 Ἰουνίου, ὃν δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν ἕως τοῦ 1860. *

Α. ΚΟΥΖΗΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Φοιτητὴς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—*—*—*

* Νεοελληνικὴ φιλολογία, ἥτοι κατάλογος τῶν ἀπὸ πτώσεως τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας μέχρι ἐγκαθιδρύσεως τῆς ἐν Ἐλλάδι βασιλείας τυπωθέντων βιβλίων εἰς τὴν ἐμπεριλαμβανέναν ἢ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, μὲ βιβλιογραφικὰς καὶ κριτικὰς σημειώσεις περὶ τῶν ἀξίων λόγου συγγραμμάτων, συντεθείς ὑπὸ Ἀνδρέου Παπαδοπούλου Βρετοῦ. Μέρος Β'. Ἐν Ἀθήναις τύποις Φ. Καραμπίνη καὶ Κ. Βάρφα 1857. (Εἰς 8ον, εἰς σελ. 366.)

—000—

* Ἡ ἀληθινὰ κριτικὴ. Εἰς τὰς μεγάλας διαφορὰς τῶν τεσσάρων χριστιανικῶν λατρειῶν, τῶν Γραικῶν, Παπιστῶν, Καθολικῶν, καὶ Λουθηρανῶν, Πράξις Δικαστικῆς Ἠθικῆς τοῦ πατρὸς Βαντζόνη ἀπὸ τὴν συντροφίαν τῶν Ἰουδαίων τοῦ ὑστερον ἐπιστρέψαντος εἰς τὴν ἀληθινὴν Ἐκκλησίαν τὴν Ἀποστολικήν. Μεταφρασθεῖσα ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον τῶν Γραικῶν, διηρημένη εἰς τόμους δύο. Τόμος πρῶτος τύπος πρῶτος. (ἥτοι ἐκδ. α').

(α) Ἀγγλίας.

Τὴν περὶ τοῦ πονήματος τοῦ Κ. Α. Παπαδοπούλου Βρετοῦ δόξαν ἡμῶν ἐδηλώσαμεν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ πρώτου Μέρους (*). Ἐκτετε ἐθεωρήσαμεν τὸ ἔργον τοῦτο πολλοῦ λόγου ἄξιον, οὐ μόνον ὡς ἀναπόφευκτον βοήθημα εἰς τὸν μελετῶντα τὴν ἱστορίαν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ ὡς τὰ μάλιστα ἐξείρατον καὶ ἐισχυρὸν δικαιολογητικόν, οὕτως εἰπεῖν, ἔγγραφον εἰς τὸν πραγματευόμενον τὰ περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐθιότητος. Πῶς ἐπὶ δουλείᾳ ἀπηνόου καὶ βαρβάρου τεσσάρων ὁλῶν ἐκκτονταετηρίδων περιεσώθη ἀλώβηστον καὶ ἀμικτὸν τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα, πῶς διητηρήθησαν ἀσβεστά τὰ ζώοντα τῆς ἑλληνικῆς μαθήσεως καὶ παιδείας, ὑπὸ τίνων καὶ διὰ ποίων θυσιῶν καὶ κινδύνων, κινδύνων καὶ θυσιῶν κατ' οὐδὲν ὄντως ἐλαττωμένων τῶν ἐπὶ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, διεκρατήθη ἀσύντριπτος ἡ αἰσῆς τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως, ὅποια ἡ κατὰ πάσαν νέαν ἐκκτονταετηρίδα γενομένη πρόοδος, ταῦτα πάντα διευκρινιοῦνται ἰδιωζόντως διὰ τῆς μελέτης τῆς ρητορικῆς καταστάσεως τοῦ δούλου ἔθνους, ἧς τὸν συνοπτικὸν κίνηκα πρῶτος σκιαγραφῆται παρέθετο ἡμῖν τὸ δεύτερον ὁ Κ. Α. Παπαδοπούλος. Παρέθετο δὲ σήμερον πολλῷ πληρύτερον ἢ πρίν· διότι ἐνῶ ἐν τῷ προεκδυθέντι καταλόγῳ ἐσημειοῦντο 618 μόνον βιβλία, ὁ ἥδη ἀναγγελλόμενος (Μέρος Α' καὶ Β') περιλαμβάνει διπλάσιον καὶ ἐπέκεινα ἀριθμὸν, ἥτοι 1258. Καὶ πεπεισμεθα ὅτι εἰ παρὼν ἦν ὁ συγγραφεὺς ἔτε ἐξετυπούτο τὸ Β' Μέρος, οὐ μόνον ἤθελε προσθέσει καὶ ἄλλα πονήματα (**), ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς βιογραφίας ἤθελε δειχθῆ ἀκριβέστερος, τὰς μὲν συμπληρῶν τὰς δὲ περιορυχίζων (***). Ἀτυχῶς ὅμως τοιαῦτα πάσχουσιν οἱ ἀπόντες κατὰ τὴν τύπωσιν τῶν ἰδίων ἔργων συγγραφεῖς, καὶ ὅταν τυττα ἐκδίδωνται, ὡς ὁ κατάλογος τοῦ Κ. Παπαδοπούλου, τῇ ἐπιστάσει καὶ σπουδῇ τῶν υἱῶν αὐτῶν. Λυπεῖ δὲ ἡμᾶς πρὸ πάντων ἡ παράλειψις τῶν ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος

(*) Τόμ. Ε'. Φυλλάδ. 186 τῆς 15 Αὐγ. 1854. σελ. 237.

(**) Ἡ Σύμφωνος ἱστορικὴ κλ. (ὁ κοινὸς λεγόμενος χρονολόγος) τοῦ Ἀθ. Γοιγαρά, τὸ λεξικὸν τοῦ Σαρδελίου, τὰ Ἐπιθέτα Ἑλλην τοῦ Δανιέρου, τὸ χρυσόπν πόνημα τοῦ Ἰουδαίου Σαμουὴλ Ραββί, τὰ Ἄνθος ἀρετῆς, ἡ ἐν Ἀργεντοράτῳ ἐκδοθεῖσα ἠθικὴ ποίησις, τὰ ἐν Κοσμοπόλει (Ἰκσίω) τυπωθέντα ἑλληνικὰ ἄσματα, τὸ περὶ Ταλμύδ τοῦ ἐξ Ἰουδαίων Νεοφύτου, τοῦ Ἀβραμίου Ὁμπρῶλου τὰ περὶ ἐπιστολικῶν κανόνων δοκίμιον, καὶ πολλὰ ἄλλα, δὲν σημειοῦνται ἐν τῷ καταλόγῳ.

(***) Ἐν τῷ πρώτῳ Μέρει ὁ συγγραφεὺς ἀπόσχεται ὅτι θίγει ὁμιλήσει ὁ τι ἐξ ὁδὸς κώτερα ἐν τῷ Β' περὶ Εὐσεβ. τοῦ Ἀργέντου, καὶ ὅμως οὐδὲ καὶ μνησθεῖς τοῦ ὁδολόγου τοῦτο γίνεται ἐν τῷ Β'. Τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ Βίμβου καὶ Βαρδαλέχου καὶ Βανζμίν καὶ Οἰκονόμου καὶ ἄλλων τοιούτων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους ἡ βιογραφία εἶναι ἀσυγκρίτως συντομωτέρα τῆς τοῦ ἱεροῦ Κ. Βούρου καὶ Σ. Δαστοῦνη καὶ Ι. Καραντινοῦ καὶ Γ. Λασσάνη, πάντων μὲν τούτων ἀνδρῶν πεπαιδευμένων καὶ ἀξιοτίμων, ἀλλ' ὡς τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν οὐδαμῶς ἐκλαμβάνει ἡ λιπομερὴς ἐγγραφὴ τῶν παρασῆμων καὶ ὑπουργῶν αὐτῶν. Ἐνταχοῦ δὲ, ὡς ἐν τῇ περὶ Φαρμακίδου καὶ Πολυζωίδου καὶ Τρικούπη εἰδήσει, καὶ μνημῶν ἐξελέγχεται ἀσυμπαθὲς καὶ ὑπερφίαλος ἀρχαίων πολιτικῶν διακρίσεων.